

Raadsvoorstel

Raadsvergadering van 20 februari 2018

Datum coll.besl.	19 december 2017
Voorstel van	A.J.M. Braakman
Telefoonnr.	0224 – 210 588
Registratienr.	17.075408
Onderwerp	Lokaal gezondheidsbeleid gemeente Schagen 2018-2022

Publiekssamenvatting

Iedere vier jaar stelt de gemeente de speerpunten voor het preventief gezondheidsbeleid vast, op grond van de Wet publieke gezondheid (Wpg). Er is bij deze nieuwe nota gekozen voor een compact document met een uitvoeringsprogramma, dat door het college samen met het veld vorm wordt gegeven. Uitgangspunt is hierbij is 'positieve gezondheid': wij gaan uit van mogelijkheden i.p.v. beperkingen. Speerpunten zijn: gezond gewicht, gezonde voeding, psychische gezondheid, valpreventie en genotmiddelengebruik.

Gevraagde besluit

1. De nota lokaal gezondheidsbeleid gemeente Schagen 2018-2022 vast te stellen, met de speerpunten:
  - a. gezond gewicht;
  - b. gezonde voeding;
  - c. psychische gezondheid;
  - d. valpreventie;
  - e. genotmiddelengebruik.
2. het college op te dragen het Uitvoeringsprogramma lokaal gezondheidsbeleid gemeente Schagen 2018-2022 samen met het veld op te stellen en de activiteiten binnen de bestaande budgetten te realiseren;

Aanleiding

Het gezondheidsbeleid is tot stand gekomen op basis van het lean proces: geen beleid, tenzij.... Op grond van de Wet publieke gezondheid (Wpg) zijn wij verplicht een actuele lokale nota gezondheidsbeleid te hebben. Voorafgaand heeft de GGD Hollands Noorden (GGDHN) een cijfermatige analyse uitgevoerd van de gezondheidssituatie in de gemeente.

In het licht van bovenstaande is gekozen voor een compact document met daaronder een uitvoeringsprogramma, dat door het college wordt vastgesteld. Het uitvoeringsprogramma wordt samen met het veld uitgewerkt. De nota geeft het college de speerpunten voor het gezondheidsbeleid. Deze zijn geformuleerd op basis van de speerpunten uit de landelijke nota, de bestuurlijke prioriteiten en de lokale cijfers. De inhoud van nota is in samenspraak vormgegeven.

Belang

Gezondheid is, net als geluk, allereerst een aangelegenheid en verantwoordelijkheid van de individuele mens. Maar de gemeente kan er wel invloed op hebben, zowel positief als negatief, door de juiste randvoorwaarden te scheppen. Hiermee kan ze een steuntje in de rug geven om de (keuze voor) gezondheid gemakkelijker te maken.

Centrale vraag

Hoe kunnen wij als gemeente de juiste voorwaarden scheppen die de inwoners een steuntje in de rug geven om de keuze voor gezondheid gemakkelijker te maken?

Beoogd maatschappelijk resultaat

Aanpassen bestaand beleid noodzakelijk?

Het bestaande beleid, gebaseerd op positieve gezondheid, voldoet aan de eisen uit de Kaderbrief en zet in op de speerpunten die ook de landelijke overheid ziet. Er is dus wettelijk geen noodzaak om het beleid aan te passen. Daarbij is het zo dat de ontwikkeling van positieve gezondheid door investering in preventie, vraagt om continuïteit. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat langdurige programma's meer effect hebben op de gewenste ontwikkeling dan kortlopende inspanningen. Daarom kiest de gemeente ervoor om vast te houden aan het ingezette beleid, en daar waar nodig in de uitvoering bij te sturen.

Voor de periode 2018-2022 hebben wij per speerpunt doelstellingen geformuleerd die wij met het lokaal gezondheidsbeleid willen bereiken in de gemeente Schagen.

De volgende doelstellingen zijn geformuleerd met betrekking tot de speerpunten:

1. het percentage inwoners met een ongezond gewicht neemt af;
2. het percentage inwoners dat ongezonde voeding gebruikt neemt af;
3. het percentage inwoners dat een slechte psychische gezondheid ervaart neemt af;
4. het percentage valongevallen en de valangst bij inwoners, dat heeft deelgenomen aan de cursus "In Balans", neemt af;
5. het percentage inwoners dat genotmiddelen gebruikt neemt af.

Weten is meten

Deze doelstellingen zullen gemonitord worden met gegevens van de gezondheidsmonitor van de GGDHN. Om de vier jaar verzamelt de GGDHN gegevens over de speerpunten met de gezondheidsmonitor. Deze monitorgegevens zullen gebruikt worden als nulmeting. De gegevens van de monitor die in 2022 wordt afgenomen zullen worden gebruikt om na te gaan of de doelstellingen zoals opgenomen in de Nota lokaal gezondheidsbeleid 2018-2022 behaald zijn.

Kader

- Wet Publieke Gezondheid.

Argumentatie

De nota is opgebouwd op de volgende wijze:

- Waarom gezondheidsbeleid?
- Hoe geven wij hier vorm aan?
- Wat gaan wij hiervoor doen?

1. Met het lokaal gezondheidsbeleid wordt voldaan aan de wettelijke verplichting

De gemeente heeft de wettelijke verplichting om elke vier jaar een nieuwe nota lokaal gezondheidsbeleid op te stellen. Met deze nota voldoet de gemeente aan haar wettelijke verplichtingen.

2. Drager van het beleid is positieve gezondheid (waarom gezondheidsbeleid)

Bij het opstellen van het beleid wordt uitgegaan van positieve gezondheid. Dit wil zeggen dat we als gemeente meer gezondheidsgericht denken in plaats van in termen van ziekte, zorg en afhankelijkheid. Positieve gezondheid wordt omschreven als het vermogen van mensen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven. De focus ligt door dit begrip van gezondheid niet meer op de beperkingen van iemand maar op hoe hiermee omgegaan kan worden. De term positieve gezondheid sluit aan bij de doelen van het sociale domein: participatie, zelfregie en zelfredzaamheid.

3. De speerpunten in de nota lokaal gezondheidsbeleid zijn gebaseerd op de lokale situatie

De speerpunten zijn gebaseerd op de gezondheidssituatie van de inwoners van de gemeente Schagen. Om de lokale situatie in beeld te krijgen zijn er allereerst epidemiologische gegevens over de gemeente gebruikt van de GGDHN. Verder is er een bijeenkomst georganiseerd voor leden van de Commissies, Gemeenteraad en Adviesraden.

4. *Hoofdthema 1: Verdere verbetering van communicatie en informatievoorziening (hoe gaan wij dit doen)*

Goede communicatie en in gesprek blijven over de uitvoering is een randvoorwaarde voor het welslagen van de uitvoering van dit plan. We onderscheiden in dat verband de communicatie met:

- inwoners van de gemeente Schagen;
- instellingen en organisaties, die samen met de gemeente, het gezondheidsbeleid ten uitvoer brengen;
- interne afdelingen binnen de gemeente Schagen;
- de commissies en de gemeenteraad.

5. *Hoofdthema 2: Een integrale werkwijze in de uitvoering van het beleid (hoe gaan wij dit doen)*

Het bevorderen van gezondheid wordt nog te vaak benaderd vanuit het sociaal domein. Echter, allerlei factoren beïnvloeden de gezondheid van mensen. Zo is de plek waar je woont van invloed; of je je veilig voelt in je buurt; of je stress hebt, bijvoorbeeld omdat je geen werk hebt of je huis uitgezet dreigt te worden. Daarom zijn ook activiteiten op het gebied van veiligheid, ruimtelijke ontwikkeling en bijvoorbeeld minimabeleid allemaal van invloed op het welbevinden en dus de gezondheid van onze inwoners. Het is de kunst een integrale benadering te vertalen naar integrale uitvoering. Dit betekent dat ontwikkelingen op verschillende domeinen met elkaar worden verbonden. Denk aan de ontwikkelingen rond de Omgevingswet i.o., waarin gezondheid ook een plek krijgt en hierop geanticipeerd kan worden.

Integrale uitvoering betekent ook dat partijen die het beleid uitvoeren, worden gestimuleerd samen te werken.

6. *Speerpunten van beleid (wat gaan wij doen?)*

De volgende onderwerpen zijn nauw verbonden met de leefstijl van mensen en bovendien vanuit de gezondheidsmonitor, die wordt uitgevoerd door de GGD, als belangrijk naar voren gekomen:

1. Gezond gewicht
2. Gezonde voeding
3. Psychische Gezondheid
4. Valpreventie
5. Genotmiddelengebruik

Deze onderwerpen zijn daarom de speerpunten van ons gezondheidsbeleid. Aan al deze speerpunten worden preventieve activiteiten gehangen. Deze worden opgenomen in het door het college vast te stellen uitvoeringplan. En binnen deze speerpunten spelen de eerder genoemde hoofdthema's een belangrijke rol: we zetten bij alle speerpunten in op het verbeteren van communicatie en informatievoorziening en op de integrale samenwerking.

7. *Uitvoering samen met inwoners en kern- en ketenpartners (wat gaan wij doen)*

Een deel van de activiteiten dat beschreven staat in het lokaal gezondheidsbeleid wordt momenteel al jaarlijks ingezet en zullen voortgezet worden in de komende jaren. Daarnaast is een aantal activiteiten nog niet vastgelegd; hierbij willen we vraaggericht te werk gaan door in te spelen op de behoeftes van burgers. We maken een uitvoeringsplan voor de periode 2018-2022 in samenspraak met betrokkenen. De uitvoering dient dicht bij de mensen plaats te vinden. Daarom zal er bij het uitvoeringsplan ook een communicatieplan worden gemaakt. Het uitvoeringsplan wordt opgesteld na intensieve consultatie van professionals en betrokken partijen.

Maatschappelijk draagvlak

Voor de totstandkoming van het document is een bijeenkomst belegd voor commissie-/ raadsleden en leden van de Adviesraden. De uitkomsten van deze bijeenkomst zijn de basis voor de gekozen hoofdthema's en de speerpunten.

Financiële consequenties

De uitvoering van de activiteiten van de door het college op te stellen Uitvoeringsprogramma lokaal gezondheidsbeleid gemeente Schagen 2018-2022 geschiedt binnen de bestaande budgetten.

Bedrag beschikbaar voor gezondheid:	€ 1.909.000,00
GGD	
GGD algemene bijdrage	€ 815.000,00

Bijdrage OGGZ GGD	€ 59.500,00	
JGZ bijdrage 0-4 en adolesc.	€ 588.500,00	
Huisvesting JGZ	€ 104.000,00	
Huur Zuiderweg	€ 23.000,00	
		€ 1.590.000,00
Maatwerk JGZ en VoorZorg		€ 83.000,00
		€ 1.673.000,00
In control of alcohol/drugs	€ 23.000,00	
JOGG regisseur	€ 50.000,00	
JOGG bijdrage	€ 5.000,00	
AED	€ 25.000,00	
Valpreventie	€ 5.000,00	
		€ 1.781.000,00
KOPP/Piep zei de muis	€ 13.500,00	
Tweestrijd	€ 1.300,00	
		€ 14.800,00
		€ 1.795.800,00
Vrij inzetbaar		€ 113.200,00

De middelen die op de begroting een 'gezondheidslabel' hebben, zijn niet de enige middelen waarmee we invloed kunnen hebben op gezondheidsthema's. Vanuit een integrale benadering kunnen ook middelen vanuit bijvoorbeeld sport of ruimtelijke ontwikkeling de gezondheid van inwoners positief beïnvloeden. Het is dus de kunst zowel binnen de gemeente als met en tussen samenwerkingspartners met een brede blik te kijken naar de aanpak en bekostiging van activiteiten.

Communicatie van het besluit

- communicatie aan kern- en ketenpartners
- publicaties op de website www.overheid.nl, gemeentelijke website en Schager Weekblad.

Realisatie van het besluit

Het uitvoeringsprogramma lokaal volksgezondheidsbeleid gemeente Schagen 2018-2022 wordt door het college vastgesteld. Na 2 jaar wordt dit tussentijds geëvalueerd en, waar nodig, aangepast. Het uitvoeringsprogramma wordt, na vaststelling door het college, ter kennisname aan de raad toegestuurd.

Gelet op het vorenstaande, stellen wij u voor bijgaand besluit vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schagen,

gemeentesecretaris

burgemeester

De heer N.H. Swellengrebel

Mevrouw M.J.P. van Kampen-Nouwen

Gepubliceerde bijlagen:

1. resultaten gezondheidsbeleid 'Schagen samen gezond' 2014-2018;
2. verslag inspraakavond gemeentelijk gezondheidsbeleid nieuwe gemeente Schagen dd. 19 september 2017;
3. gezondheidsprofiel gemeente Schagen 2017;
4. nota lokaal gezondheidsbeleid gemeente Schagen 2018-2022;